

متن پرسش

سلام استاد اخیراً مطالبی در فضای مجازی از برخی افراد در نقد حکمت صدرایی دیدم که در اونها به مطالبی در افسار اربعه ملاصدرا و شرح مرحوم ملا هادی سبزواری بر آن اشاره شده بود که ملاصدرا در افسار اربعه نوشته است زنان موجوداتی پست تر از انسان هستند و در اصل در زمره حیوانات اهلی محسوب می شوند که خدا آنها را برای خدمت به مردان که انسان های واقعی هستن به وجود آورده است و ملا هادی سبزواری هم در شرح آن اهانت های بیشتری را نسبت به زنان مطرح کرده است و گفته اگر خدا به جهت دفع این مفسده نبود که مردان از رابطه جنسی با حیوانات مشمئز نشوند؛ خدا هرگز بر زنان صورت انسانی قرار نمی داد! استاد شما به عنوان یکی از مدافعان حکمت صدرایی برای این مسئله چه پاسخی دارید؟ خواهش می کنم نگویید که اینها جزء تحریفاتی است که در این کتب وارد شده که با سند و مدرک همیشه اثبات کرد که اینها تحریف نیست و در نسخه اصلی کتب ملاصدرا و ملا هادی سبزواری وجود داشته و اگر آنان در مبانی مکتب فلسفی خود بر این عقیده نبودند این چنین صریح و بدون تعارف نسبت به مقام زن جسارت نمی کردند. شما در کتاب های خودتان در نقد غرب و مدرنیته می گوئید در تمدن غرب به زنان به چشم شی و کالا نگاه می کنند و بدون توجه به ارزش های انسانی و اخلاقی از ویژگی ها و خصوصیات زنانه آنها سوء استفاده می شود؛ ولی هم زمان حکمت صدرایی را هم قبول دارید در حالی که این مکتب فلسفی به طور رسمی و علنی زنان را تحقیر می کند و آنها را شبیه به حیوانات و پست تر از آن می داند که جزء انسان ها محسوب شوند! برای شما این دو تا چگونه قابل جمع است؟

متن پاسخ

باسمه تعالی: سلام علیکم: در جواب سؤال یکی از کاربران به طور نسبتاً مفصل عرض شد که اولاً: در بسیاری موارد «زن» به معنای مظهر شهوات مورد بحث قرار گرفته و در آنجا هم که در روایات «زن» نفی می شود، منظور زن به عنوان مظهر شهوت است که می فرمایند «حب النساء و الشهوات». ثانیاً: در بعضی مواقع خواسته اند به مخاطبان خود توصیه کنند که رعایت حقوق زن را در نظر بگیرند که متأسفانه ادبیاتی را به کار برده اند که امروزه ابداً قابل قبول نیست که مثلاً بگوییم باید رعایت حیوانات و زنان را بکنیم. ولی فراموش نکنید که این نوع سخن گفتن در زمان و زمانه ای به صورت معمول پذیرفته می شده است. با این همه اگر فیلسوفی سخنانش مبتنی بر مبانی عقلی و دینی نباشد، هرکه می خواهد باشد، مورد قبول ما نخواهد بود. موفق باشید

